

[Stavad]

se på under udvalgsarbejdet – på grundlag af driftsomkostningerne ved at køre i egen bil. Derigennem skal kassedamen, der bruger den kollektive trafik, tale en forringelse af sin levestandard. Det er den manglende sammenhæng.

Jeg synes, det er udmærket, at skatteministerens bidrager til en opklaring af, hvor mange områder vi ikke kan give en behandling her i salen. Vi når heller ikke under udvalgsbehandlingen at komme hele vejen rundt – men det er godt med gode eksempler fra det virkelige liv.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hr. Stavad undgik behændigt at svare på det, som er spørgsmålet, der her diskuteres, nemlig sammenhængen mellem afgiftslettelse og indkomstpoltik.

Det er påstået i dag fra Socialdemokratiets side, at regeringen og aftalepartierne bare har fremsat tilfældige forslag om afgiftslettelse uden sammenhæng med indkomstpoltikken. Det her drejer sig om, at der faktisk i øjeblikket føres en på arbejdsmarkedet frivilligt aftalt indkomstpoltik i form af meget afdæmpede løn- og indkomststigninger i det hele taget. Det kan da kun understøtte den udvikling, at vi letter afgifter, som kommer den brede befolkning til gode. Det er den buket, vi behandler i dag, netop et eksempel på.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Sådan som skatteministeren i sit forrige indlæg fremstillede den sammenhæng, der efter hans opfattelse er mellem indkomstpoltik, som har vist sig ved midstvejsforhandlingerne i begyndelsen af 1989, og så denne afgiftslettelsesbuket, skulle der være et meget bevæget ønske om at sige fagbevægelsen og dens medlemmer en varm tak for den store ansvarlighed. Jeg kan konstatere, at det er en tanke, som er dukket op mellem den 27. og 30. november foranlediget af, at Fremskridtspartiet skulle med i en finanslovaftale. Jeg oplever det ikke som særlig troværdigt.

Jeg kan i øvrigt sige, når vi nu er ved at være henne i slutningen af debatten om de større politiske sammenhænge, at med denne finanslovaftale mener statsministeren at man nu har løst så mange problemer i det danske samfund bl.a. gennem afgiftslettelse, at man ikke mere har brug for de store sammenhængende løsninger

og ikke nogen forhandlinger om de store planer. Det var faktisk, hvad statsministeren sagde i mandags. Han fortrød det ganske vist i løbet af tirsdagen, uden at så mange lagde mærke til det, men alligevel ligger det underneden, at man ikke er specielt interesseret sagligt i at have de store løsninger for det danske samfund på dagsordenen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om lønsumsafgift for virksomheder inden for den finansielle sektor.

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/12 89).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 8 opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 88:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove m.v. (Omlægninger i selskabsbeskatningen m.v.).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/12 89).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Med formandens tilladelse vil jeg bruge langt det meste af min taletid på det sidste af de forslag, der er på dagsordenen, hvis vigtigste indhold er, at selskabskatteprocenten skal nedsættes.

[Lykketoff]

Det er sagt gentagne gange de sidste uger, det er præciseret af Socialdemokratiets formand i tre på hinanden følgende breve til statsministeren, så vi mener ikke, der kan være nogen som helst fortolkningstvív. Et forslag om en isoleret nedsættelse af selskabsskatteprocenten er i strid med bogstav og ånd i den aftale, vi indgik med den daværende regering og Det Radikale Venstre i 1985.

Alle ved – og det siger Berlingske Tidende også bemærkelsesværdigt og enestående klart i sin leder i dag, hvis jeg må have lov til at citere:

»Sammenkædningen mellem selskabsskat, virksomhedsordning og kapitalafkast i samme skatteniveau er ganske simpelt krumtappen i hele aftalekompleksets målsætning om at få bremset det lønnende i at sende kapital på rundtur i systemets forskellige skatteprocenter.«

Sådan er det, og sådan blev der talt om det mellem de mennesker, der i mere end et halvt år forhandlede skattereformen. Jeg ser i hvert fald, at den daværende skatteminister i Berlingske Tidende i går endda går forholdsvis langt i retning af at give ret i det synspunkt.

Jeg er ked af, at en række af de personer fra de forskellige partier, som var tæt med i forhandlingerne dengang, ikke længere er til stede. To af dem, nemlig CD's og Kristeligt Folkepartis ministre, er afgået ved døden i mellemtiden, og hr. Anders Andersen er som bekendt ikke længere i Tinget, hr. Palle Simonsen heller ikke.

Men der var ikke nogen tvív for dem, der deltog i forhandlingerne, om, at sådan var sammenhængen. Man kan også med citater fra selve skattereformaftalen belægge det meget præcist.

Vi havde godt nok fået vedtaget her i Folketinget selskabsskatteprocentforhøjelsen nogle måneder tidligere, men Det Radikale Venstre lagde især meget vægt på, at det blev taget med ind i aftalen, og at provenuet af selskabsskatteforhøjelsen blev anvendt til at få resten af skattereformen til at falde på plads.

Hvad angår beskatning af fonde og foreninger m.v., var det en selvstændig ny lovgivning, som udtrykkeligt og i alle detaljer er behandlet i aftalen; også den bryder man ind i med det lovforslag, der nu lægges frem.

Den daværende ordfører for Venstre, hr. Fogh Rasmussen, sagde ved første behandling,

af skattereformaftalen den 13. december 1985, hvis jeg må citere igen med formandens tilladelse:

»Venstre har i mange år ønsket, at der skal være skattemæssig ligestilling mellem selskaber og personligt ejede virksomheder. Det er nu opfyldt med skattereformen.«

Og lidt længere nede som argumentation omkring virksomhedsbeskatningen:

»... en virksomhedsskat på 50 pct., altså samme sats som selskaber skal betale.« (Folketingets forhandlinger 1985–86, sp. 4713).

Der har ikke været nogen tvív om, at selskabsskatteprocent og virksomhedsskatteprocent var den samme. Virksomhedsskatteprocenten har jo end ikke den nuværende skatteminister på noget punkt benægtet er en integreret del af skattereformaftalen.

Det giver så i øvrigt nogle helt tossedede problemer i forhold til de små virksomheder, at man ikke kan tage det med ind, fordi man absolut vil ride alene og ride sammen med Fremskridtspartiet. Det har Håndværksrådet og hr. Traberg Smidt med stor klarhed påvist.

Jeg synes, at det er et brud på afgørende hensyn til den politiske anstændighed, når regeringen og partierne i aftalen vil insistere på at gennemføre dette lovforslag og gennemføre det isoleret, ikke kun fordi det er i strid med ånd og bogstav i aftaler. Man kan jo altid sige: Hvor længe holder aftaler? Det havde vi i øvrigt en lang diskussion om dengang. Berlingske Tidendes lederskribent i dag husker forkert, når han citerer hr. Anker Jørgensen for noget i januar 1986. Det var hr. Knud Heinesen i januar 1985 under forhandlingernes gang, der udtalte, at sådanne aftaler ikke varede evigt. Derfor insisterede de borgerlige partier på en afslutning på skattereformaftalen, der lyder som følger:

»Der kan ikke uden enighed mellem aftalparterne gennemføres ændringer i de ovenfor omtalte punkter, hvorom der er opnået enighed.«

Så klart var det.

Men det er ikke kun det med ånd og bogstav. Jo, det er måske især det med ånden, som man må lægge den helt afgørende vægt på, fordi meningen med disse sammenhænge var, at vi skulle undgå at genåbne et skattecirkus, at vi skulle punktere de mekanismer, der havde gjort det muligt at køre rundt med penge. Derfor var det så afgørende.

[Lykketoft]

Så har skatteministeren prøvet med dette lovforslag – og det anser jeg da for et udtryk for sidste øjeblikks dårlige samvittighed, at han har taget de akkumulerende investeringsforeninger ud af selskabsskattenedsættelsen, at have gjort afbigt over for den kritik, vi har rejst. Men sådan er det jo ikke i virkeligheden.

Alle, som har penge og magt over tingene og har kreditværdighed, kan organisere sig ud af det problem, af det arrangement, de laver, de akkumulerende investeringsforeninger. Og man kan lave disse spekulationer i den særlig lave selskabsskat i stor skala, også selv om det, der kalder sig akkumulerende investeringsforeninger, tages ud. Vi får genåbnet en hel masse skattespekulationer, og vi får forpestet det politiske klima, hvis man insisterer på at gennemføre dette forslag isoleret.

Det betyder ikke, at Socialdemokratiet afviser problemstillingen, og det ved alle – skatteministeren bedre end nogen anden. Vi har fremsat forslag, der i løbet af få år kan føre til, at både laveste personskat, virksomhedsskat, kapitalafkastskat og selskabsskat kan komme ned på omkring de 30 ved at udbrede skattegrundlaget, ved at anvende bruttoafgifter, der ligner andre landes arbejdsgiverafgifter. Det har vi endda været meget optaget af hurtigt at få forhandlinger i gang om, men regeringen har jo ikke været interesseret i det.

Jeg må meget indtrængende igen opfordre til, at man gør sig konsekvenserne af at køre dette her isoleret klart, både de politiske og de økonomiske, de provenumæssige og de moralske, at man besinder sig, og at man så til gengæld hurtigt får optaget forhandlinger om den sammenhængende skattereform, som vi har indtryk af at der i virkeligheden er meget bred forståelse for at der er brug for at gennemføre. Også her kan man sådan set hente moralsk støtte i Berlingske Tidendes leder i dag, og det skal man jo glæde sig over – det er så sjældent, det er tilfældet for mit vedkommende.

Afslutningsvis skal jeg gøre en meget kort bemærkning om lovforslag nr. L 86. Regeringen foreslår jo her, at man indfører et særligt lønsumsbidrag for de finansielle virksomheder.

Det er jeg ikke sikker på er klogt. Jeg havde lejlighed til det meste af dagen i går at deltage i en konference om København som finansielt centrum, hvor der netop var fokus på en lang række af de særlige danske forhold, der kunne

gøre det vanskeligt at opfylde et ønske om at gøre København til et finansielt centrum.

Forestillingen om, at det er klogt at lægge en særlig og forholdsvis høj særbeskatning på finansielle institutioner i den nuværende situation, bygger jo i virkeligheden på studier af fortiden og den kendsgerning, at banker og sparekasser tidligere betalte en meget stor del af selskabsskatten, fordi de havde store overskud, høje profiler.

Jeg tror, at den internationale konkurrence på dette område i de kommende år bliver meget voldsom, og at vi, hvis vi skal have mulighed for at fastholde en stor del af den nuværende beskæftigelse og aktivitet i Danmark, skal være meget varsomme med at lægge særskatter på dette område. Også derfor mener jeg, at der mangler en tilstrækkelig gennemtænkt sammenhæng i det udspil fra regeringen, som diskuteres her i dag.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har noteret mig, at hr. Lykketoft åbenbart har haft brug for moralsk støtte i dag ved at læse Berlingskes leder, men jeg vil gerne spørge hr. Lykketoft, om han er bekendt med en artikel skrevet af økonomen Peter Birch Sørensen i bladet Sparekassen om skattereformen, dels om dens forudsætninger, dels om de senere økonomiske planer. Der bliver der gjort rede for, at forudsætningen for skattereformen var en rapport skrevet af det såkaldte Thorkil Kristensen-udvalg, tror jeg nok, hvor det bliver gjort klart, at der skulle være overensstemmelse mellem selskabsskatteprocent, skat på kapitalindkomst og proportionalsskatteprocenten for den personlige indkomst for de lave og mellemhøje indkomster.

Men selve skattereformen opnåede ikke dette. Det vil sige, at der allerede i den skattereform, der blev indgået mellem de seks partier, som hr. Lykketoft nævnte før, ikke var symmetri, som vi kalder det. Kartoffelkuren, som kom til noget senere, favoriserede en bestemt gruppe skatteydere, så der heller ikke var symmetri dér. KVR-planen, som blev lagt frem tidligere i år, havde ikke symmetri, og S-planen, som blev lagt frem lidt før i år, havde heller ikke symmetri.

Kort sagt: Symmetri har altid været idealet, men det har aldrig været opnået. Dansk skatte-

[Elisabeth Arnold]

politik kan simpelt hen ikke være særlig konsekvent i det spørgsmål. Har jeg ret, hr. Lykketoft?

(Kort bemærkning).

Hugo Holm (FP):

At man får nedsat skatteprocenten fra 50 til 40, kan man med erhvervsmæssige øjne jo kun betragte som værende udmærket, men jeg vil gerne henlede opmærksomheden på, at da man for skatteåret 1986-87 forhøjede den fra 40 til 50 pct., faldt selskabsskatteprovenuet. I 1985 var det på 20,7 mia. kr., i 1986 15,6 mia. kr. og i 1987 15,2 mia. kr. Det må betyde, at selskabsskatteprovenuet, når man nu går den modsatte vej, også må blive noget større og dermed få noget mere gang i arbejdet og få flere i arbejde, så det kan kun virke i en positiv retning, at man får den sat ned.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Hugo Holm, at hvis man ser erhvervslivet under ét inklusive den finansielle sektor, er det ikke alverdens penge, der bliver lukket ud netto ved disse omlægninger. Så jeg tror ikke, det er det, der er afgørende for, om dansk erhvervsliv bliver vældig dynamisk. Men det er klart, tilpasningen nedad, procenter og udbredelsen af grundlag er vigtig for at undgå, at virksomhederne tager fradragene her og betaler skatten i udlandet.

Det er den overordnede øvelse, som vi alle sammen er interesseret i at komme i gang med, men uden at ødelægge den grad af symmetri – vil jeg gerne sige til fru Elisabeth Arnold – som vi har fået etableret her i Danmark med skattereformen i 1985-aftalen.

Min pointe var, at ingen af de mennesker, der deltog i forhandlingerne, var i tvivl om, at det var det, der var krumtappen. Og det kan jeg sige med stor sikkerhed, for der var ikke nogen, der deltog i lige så mange af møderne, som Isi Foi-gel og jeg gjorde. Vi var til stede ved dem alle – hvert og ét af dem – fra første til sidste minut. Derfor kan jeg med stor overbevisning sige, at krumtappen var et meget stort skridt i retning af symmetri.

Jeg kan endvidere gøre fru Elisabeth Arnold opmærksom på, at et andet afgørende argument for Socialdemokratiet – og jeg var selv

ordfører ved daværende lejlighed – ved førstebehandlingen af kartoffelkuren for tre år siden for, at vi ville stemme imod renteaftigten, var, at vi, endnu inden vi havde fået iværksat det bygningsværk, vi havde siddet og forhandlet i fællesskab, lavede noget, der igen ødelagde symmetrien. Derfor var vi imod det. Vi sagde: Det kan ikke fungere; der er så mange tungtvejende grunde til, at det bliver administrativt kaos, at det bliver fuldstændig vilkårligt. Man tilside-sætter jo med det forslag, sagde vi, fuldstændig den argumentation, som både vi selv, Sparekasseforeningen og alle andre kloge mennesker, der har beskæftiget sig med skat, har været igennem. Derfor er det så vigtigt, at vi ikke forsøger at løse det problem, at der gerne skulle spares mere op og forbruges mindre ved lån, på den måde. Det sagde vi dengang, og det har vi sagt i dag igen, er grunden til, at vi gerne medvirker til gravlæggelsen af kartoffelkurafigten.

I øvrigt er det ikke korrekt, at Socialdemokratiets seneste udspil fraviger symmetrien. Det er et meget afgørende punkt, at det fastholder symmetrien.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget og heller ikke tale mere ondt om den afdøde kartoffelrenteaftigt. Jeg vil blot sige, at jeg lagde meget mærke til, at hr. Lykketoft valgte ordet »krumtappen«. Det er helt klart, at det var krumtappen i skattereformen, og det må stadig væk være krumtappen i et fornuftigt skattesystem herhjemme. Men symmetri blev ikke opnået. Det var krumtappen, og det var idealet, men det blev ikke opnået.

Aagaard (KF):

Jeg skal ikke her indledningsvis gå nærmere ind i debatten med hr. Lykketoft om, hvorvidt det er brud på skattereformaftalen eller ej.

I Det Konservative Folkeparti er vi helt tilfredse med det svar, statsministeren har givet Socialdemokratiets formand i dette spørgsmål. Og jeg må måske blot stilfærdigt minde om, at forhøjelsen i 1985 af selskabsskatten fra 40 til 50 ikke blev gennemført med Socialdemokratiets stemmer og i øvrigt ikke var en del af skattereformen. Jeg mener heller ikke, hvis det skal være helt korrekt, at forhøjelsen er omtalt i skattereformaftalen, men kun er nævnt som et finansieringselement.

[Aagaard]

Derfor vil jeg gerne på Det Konservative Folkepartis vegne udtrykke stor tilfredshed med de to forslag, som vi her har til behandling.

Vi er først og fremmest meget tilfredse med, at regeringen nu med finanslovforliget omsætter de mange planer og de mange løfter om skattelettelse i konkret handling med dette lovforslag.

Vi tillægger det nemlig overordentlig stor betydning, at danske selskaber og danske virksomheder tjener penge. Der skal være råd til at foretage fremtidsnødvendige investeringer. Der skal være råd til at satse på ansættelse af nye medarbejdere. Og sidst, men ikke mindst, skal der være råd til at konsolidere sig med henblik på, at danske virksomheder kan være bedst muligt rustet til de konkurrencemæssige udfordringer, som det udvidede hjemmemarked i EF vil møde os med i 1990'erne.

Når dette er sagt, vil jeg gerne stærkt understrege, at vi i Det Konservative Folkeparti er af den opfattelse, at de synspunkter, jeg her har givet udtryk for, også gælder de virksomheder, som ikke drives under selskabsform, og som derfor ikke er omfattet af dette forslag.

Det er efter vores opfattelse helt nødvendigt, at der snarest gennemføres tilsvarende ændringer for disse virksomheder, således at alle danske virksomheders kræfter kan samles i den fælles opgave, det er at øge dansk produktion og afsætning. Men vi erkender blankt her, at dette spørgsmål hører hjemme hos og må løses af de seks partier bag skattereformen.

Vi kan kun dybt beklage, at Socialdemokratiet som deltagere i skattereformaftalen og med – og det vil jeg gerne understrege – konstruktive tanker på erhvervsområdet i planen »Gang i 90'erne« forlod forhandlingsbordet i oktober. Årsagerne og motiverne er ved tidligere forhandlinger her i Tinget debatteret tilstrækkeligt, hvorfor jeg helt her i dag vil undlade at gå ind i en ny debat om dette emne.

Jeg vil til gengæld ikke undlade at udtrykke tilfredshed med den ansvarlighed, regeringen og de tre borgerlige partier uden for regeringen har udvist ved siden forhandlingssammenbruddet – og oven i købet med et valg indimellem som et forstyrrende element – at nå frem til et endog særdeles stærkt forlig om forslaget til finanslov for 1990.

Må jeg videre om forslaget sige, at vi også ser det som et stærkt signal til nordiske og øvrige

udenlandske selskaber, som har planer om en virksomhedsetablering i EF-området. Med nedsættelsen fra 50 til 40 pct. bringer vi os nemlig i overensstemmelse med skatteniveauet i de lande, som vi i 1990'erne skal konkurrere med.

Jeg tror, det er et signal, som vil blive opfanget ikke mindst med baggrund i, at Danmark er kendt for at have en særdeles dygtig og veluddannet arbejdsstyrke med et ry for sjældne konflikter på arbejdsmarkedet, som igen betyder stabilitet i virksomhederne og en efterfølgende høj leveringssikkerhed, for slet ikke at nævne alle de øvrige kvaliteter, vort samfund besidder.

Vi kan i øvrigt tilslutte os forslaget om ophævelse af henlæggelserne til investeringsfonde for selskaber m.v. og føler det naturligt, at forsikringsselskabers og realkreditinstitutters fradrag for henlæggelser til henholdsvis sikkerhedsfonde og reservefonde bliver afskaffet og dermed bragt på linje med beskatningen af andre finansielle virksomheder.

Forslaget om at indføre en lønsumsafgift for virksomheder inden for den finansielle sektor har vi haft visse betænkeligheder over for, men da forslaget trods alt medfører en nettoskattelettelse også for disse virksomheder, kan vi tilslutte os det.

Jeg skal sammenfattende meddele, at vi kan give vor fulde støtte til gennemførelsen af disse to forslag.

Rahbæk Møller (SF):

Vi har noteret os, at Socialdemokratiet anser lovforslag nr. L 88 for et brud på skatteforliget. Vi synes sådan set, det er ejendommeligt, fordi Socialdemokratiet jo ikke stemte for forhøjelsen i sin tid i modsætning til både SF og VS, men det er altså partiets opfattelse, og vi er selvfølgelig ikke utilfredse med – det må være konklusionen – at Socialdemokratiet nu anser skatteforliget for et brud og dermed også deres egen forpligtelse over for forliget som ophævet.

Når det drejer sig om substansen i Socialdemokratiets kritik, er vi selvfølgelig helt enige: en sænkning af skatteprocenten uden sænkning af andre skatteprocenter åbner for en ladeport af skattefiduser. Det er karakteristisk, at det netop var denne fidusbrug af selskaber, som hr. Glistrup byggede sit skattecirкус på i sin tid, og som blev lukket ved forhøjelsen af selskabskatteprocenten og den efterfølgende skattere-

[Rahbæk Møller]

form. Det er netop denne fidus, der nu genåbnes ved regeringens finanslovforlig med Fremskridtspartiet – frontforskydningen i dansk politik for nu at bruge statsministerens udtryk. Det er karakteristisk, og det er ikke lovende for den sammenrotning af partierne til højre, der foregår i disse dage.

Der er et andet problem ved at sænke selskabsskatteprocenten uden at sænke personskatteprocenten, nemlig at man favoriserer de store selskabsorganiserede virksomheder og skader de små enkeltmandsejede. Vi er ganske enige i den kritik mod finanslovforliget, som Håndværksrådet har rettet i denne forbindelse. Der bliver travlt på advokatkontorerne og revisorkontorerne i den nærmeste tid for at få lavet enmandsejede virksomheder om til selskaber.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke er selve nedsættelsen af selskabsskatteprocenten, SF vender sig imod. Tværtimod var en sådan nedsættelse – oven i købet med samme procent – også indeholdt i SF's rød-grønne skattereform. Men problemet er, at der mangler den sammenhæng mellem nedsættelse af selskabsskatteprocenten og nedsættelse af personskatteprocenten, som jeg egentlig troede vi alle sammen var enige om i sommer og efteråret.

Der mangler også en anden forudsætning, nemlig at der sker en udlugning i skattefiduserne. Vi har en lang række skattefradrag her i landet, som end ikke kendes i andre lande, eller som er afskaffet dér. Det er ikke kun investeringsfonde. Det drejer sig også om nedskrivning på varelager, indekserede afskrivninger, forskudsafskrivninger, udlandslempelse osv. Altså bortset fra den sidste, tilskud til at flytte arbejdspladser til udlandet, var de jo alle sammen medtaget i regeringens oprindelige plan. Nu nedsættes skatteprocenten altså uden en effektiv udlugning i fradragsfiduserne. Det er en uspiselig ret.

Hvad angår lovforslag nr. L 86, skal jeg sige, at SF var inde på nogenlunde de samme overvejelser, som regeringen har været, da vi lavede vores rød-grønne skattereform. Vi var også opmærksom på, at en sænkning af skatteprocenten selvfølgelig ville favorisere både den, skal vi sige industrielle sektor og den finansielle sektor, og vi overvejede at opsuge nedsættelsen igen, som regeringen har foreslået.

Vi afstod, fordi vi mener, at den finansielle sektor bliver presset i den kommende tid. Når

regeringen åbenbart nu skønner, at det kan den finansielle sektor klare, vil vi da ikke gå højre om regeringen, men vil vi tilslutte os dette skøn, og derfor bliver det min konklusion, at SF vil stemme mod lovforslag nr. L 88, men vil være med til at hjælpe lovforslag nr. L 86 igennem; hvis regeringen har flertal for lovforslag nr. L 88.

Skrumsager Skau (V):

Når man skal behandle de foreliggende lovforslag, er det ikke mindst på baggrund af de kommentarer, der allerede har været, måske en god idé at kaste blikket tilbage og se på, hvilket grundlag man i sin tid forhøjede selskabsbeskatningen på. Det var jo, at vi nærmede os en arbejdskonflikt og derfor skulle gennemføre en pakke af forskellige love, som skulle sikre løsningen af de kollektive overenskomster. Samtidig indførte vi jo nogle love vedrørende vederlag og tantiemer, ligesom vi gennemførte en bunden opsparing. Jeg synes, det er nødvendigt lige at føre ind i debatten, at forhøjelsen af selskabsskatten indgik som et led i en pakke, hvor vi samtidig forlængede de kollektive overenskomster.

Venstre er tilfreds med det foreliggende forslag. Vi er sikre på, at denne nedsættelse af selskabsbeskatningen, som jo i allerhøjeste grad er en tilnærmelse til EF's indre marked, som lande uden for EF jo også gør, inklusive Sverige, ganske klart vil øge investeringerne i vores virksomheder.

Vi vil også sikre flere virksomheder i Danmark, ikke alene ved at flere danske virksomheder bliver i landet, men også ved at nogle virksomheder, som ellers ville træde over Danmark, vil komme til Danmark og investere her. Alt det vil øge beskæftigelsen, og det er jo det, vi har et meget stort behov for i vores samfund. Det vil samtidig også forbedre vores samlede økonomi. Det er hensigten med det, vi her laver. Og det synes jeg er vældig godt.

Socialdemokratiet er også enig i disse synspunkter, som det kan ses i »Gang i 90'erne«, hvor man jo også foreslår en nedsættelse af virksomhedsbeskatningen ikke alene til 40 pct., men helt ned til 36 pct.

I Venstre er vi også enige om, at vi må videre. Der har jo været nævnt andre ting med hensyn til enkeltmandsvirksomheder og med hensyn til kapitalafkastbeskatningen. Det er ganske

[Skrunsager Skau]

klart, at det er noget, som vi i Venstre også føler noget for, ligesom vi må videre med personbeskatningen, som virksomhedsordningen kører på, og kapitalafkastbeskatningen. Men disse dele indgår jo både i den økonomiske reform, som var det sidste forhandlingsoplæg, vi lavede til Socialdemokratiet, og i det socialdemokratiske oplæg »Gang i 90'erne«.

Socialdemokratiet har gjort en hel del ud af, at dette her er et brud på skattereformaftalen. Der er dog også mange, som har afvist, at det er tilfældet. SF's ordfører, hr. Rahbæk Møller, nævnte bl.a., at Socialdemokratiet jo ikke stemte for forhøjelsen af selskabsbeskatningen dengang. Det synes jeg er et vigtigt grundlag.

Hr. Lykketofts påstand er, at det var en del af skattereformen. Ja, det var nok et grundlag for skatteindkomsten, der var grundlaget for skattereformen og de skatteomlægninger, vi dér gennemførte, men formueskatten og beskatningen af andre dele, jordskat osv., var jo også et grundlag for vores skattereform. Derfor må jeg klart afvise, at det er et brud på skattereformen.

Forslaget om en lønsumsafgift på finansielle institutioner går vi ind for. Disse institutioner får jo en nedsættelse af deres selskabsskat, og så får vi en kompensation via lønsumsafgiften.

Vi er meget opmærksom på i Venstre, at vi ikke må ødelægge disse institutioners internationale konkurrenceevne, men deres omkostninger ligger jo også på andre dele, når man omsætter værdipapirer. Og så må vi overveje, om der dér er noget, vi kan gøre.

Også Socialdemokratiet taler i »Gang i 90'erne« jo om en øget arbejdsgiverafgift eller en lønsumsafgift.

Venstre går ind for de to forslag, og vi ser frem til, at de kan blive vedtaget i næste uge.

Pia Dahl (FP):

Denne gang skal jeg gøre det ekstra ultrakort og meddele, at Fremskridtspartiet loyalt støtter ministerens forslag.

Elisabeth Arnold (RV):

Det ene forslag, vi behandler her, lovforslag nr. L 88, om omlægninger i selskabsbeskatningen, har jo det helt klare formål at styrke dansk erhvervslivs konkurrenceevne over for udlandet. Det er nødvendigt, og vi tror fra radikal side sågar, at det er skadeligt ikke at gøre det.

Midlerne er for det første at sætte selskabsskatteprocenten ned fra 50 til 40 og endvidere at stoppe for fradrag for investeringsfondshenlæggelse, og det samme gælder med hensyn til sikkerhedsfond.

Man kan sige, at en stor del af det provenutab, som fremkommer ved nedsættelse af selskabsskatten, dækkes ind af erhvervslivet selv, men også afskrivningsreglerne har trængt til en harmonisering, for det er jo det, det drejer sig om. Vi har et europæisk niveau for så vidt angår selskabsskatter, som strækker sig fra 30 til 50 pct., og Danmark ligger som næsten altid i afgiftsspørgsmålene i den høje ende. Der er kun et enkelt europæisk land, som har en selskabsskatteprocent, der er lige så høj som vor.

EF-Kommissionens sidste forslag til en midterakse omkring en selskabsskatteprocent lå på 36 pct., og jeg behøver vel næppe minde Socialdemokratiet om, at det var også på det lag, at deres seneste forslag om en selskabsskatteprocent befandt sig.

Nødvendigheden af og det ønskelige i i tide at sænke de danske selskabsskatter, så vore virksomheder og vort erhvervsklima kan tiltrække udenlandsk kapital, erkendes af alle. Det er også vigtigt for beskæftigelsen, og derfor går fagbevægelsen også ind for det.

I udlandet gælder det de højest beskattede EF-lande, som er opmærksom på det, og det gælder lande uden for EF som f.eks. Sverige.

Begge de to store planer fra 1989, nemlig regeringens og Socialdemokratiets planer, opererer med selskabsskattesænkninger, og jeg er ked af at sige til SF – jeg havde glemt mit manuskript – at det er klart, at SF's skattereform, den rød-grønne skattereform, også opererede med selskabsskattens sænkninger.

Derfor er det altså ikke bare seks borgerlige partier herinde, der har fundet ud af, at nu skal det altså være smart, og nu skal man ud at vifte erhvervslivet om næsen med det, det er en helt generel indsigt, at sådan er det, og det er nødvendigt at gøre det, og det skal gøres snart.

Vi synes fra Det Radikale Venstres side, at det er ærgerligt, at et almindeligt erkendt behov for en selskabsskattesækning ikke udmøntes i lovgivning i bred enighed her i Folketinget. Men da vi er helt og fuldt overbevist om, at skattesækningen er påkrævet og vil være til stor gavn for beskæftigelsen og erhvervslivet, er vi parat til at gennemføre det nu, selv om vi ikke kan få alle med.

[Elisabeth Arnold]

Lovforslag nr. L 86 om lønsumsafgiften for virksomheder inden for den finansielle sektor er et forslag, vi støtter, og vi håber, at det ikke bliver for ødelæggende for konkurrenceevnen for de pågældende virksomheder, men de får jo, som det også tidligere er nævnt, allerede en selskabsskattesækning, så det kan formentlig opveje den yderligere belastning, de får.

Til sidst vil jeg da gerne rose SF for deres imødekommenhed over for dette lovforslag, selv om det nok ikke tilkommer mig at udstrække takken.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Fru Elisabeth Arnold kom ikke ind på spørgsmålet om aftalebruddet i dette her. Det har fru Elisabeth Arnold været tidligere.

I Information den 22. oktober 1989 er der en artikel, der har overskriften: »Radikale: Selskabsskatten kan ikke nedsættes sammen med Z«, og deri udtaler fru Elisabeth Arnold i hvert fald ifølge Inge Frøslevs referat – man skal altid tage forbehold, det er jo ikke altid, at politikere bliver gengivet helt korrekt, men jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold, om det ikke er rigtigt, at hun er gengivet for følgende, og jeg citerer:

»Regeringen kan ikke gennemføre en nedsættelse af aktieselskabsbeskatningen fra 50 til 40 pct. sammen med Fremskridtspartiet.«

Længere nede i artiklen står der:

»Hun bekræfter over for Information, at en positiv kapitalafkastbeskatning af selskabsskatten skal have nøje sammenhæng med beskatningen af negativ kapitalindkomst, rentefradragene . . .«

Og så går det over stok og sten dernedad, en fuldstændig i ét og alt bekræftelse i denne artikel af de synspunkter, jeg også har givet udtryk for er aftalegrundlaget i skattereformen.

Jeg har også bemærket – men desværre ikke kunnet finde citatet – at også Det Radikale Venstres politiske ordfører og gruppeformand, fru Marianne Jøved, et stykke tid efter dette interview med fru Elisabeth Arnold udtalte til en avis, at det var klart, at hvis Socialdemokratiet mente, dette var i strid med skattereformen, kunne man jo ikke lave det.

Jeg mener også, at hr. Jørgen Estrup har givet udtryk for noget tilsvarende. Hvad er det, der har fået Det Radikale Venstres folketingsmedlemmer til at skifte mening?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Der står ikke noget om i skattereformen, at man ikke må ændre noget som helst sammen med Z, eller at man ikke må gennemføre noget sammen med Fremskridtspartiet, det står der faktisk ikke noget om i skattereformen, hr. Lykketoft.

Det, der har været sagen, har hele tiden været, at selskabsskattens nedsættelse vil skabe en yderligere asymmetri i skattesystemet, og der har været tvivl om, hvor meget slip man kunne tillade i forhold til det slip, der allerede var indbygget i den oprindelige skattereform. Det slip har vi aldrig kunnet få defineret. Hvor meget kan man tillade, og hvor meget kan man ikke tillade?

Vi forudser, at en sækning af selskabsskatten fra 50 til 40 pct. må efterfølges af et eller andet, f.eks. på andre skatteformers område, og det har vi klart sagt under forløbet, men det ligger også inden for mulighederne i disse forhandlinger, fordi vi først efter 3 års forløb kan få udloddet udbytter fra aktier, som er blevet erhvervet på foranledning af den nys gennemførte skattesækning.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Fru Elisabeth Arnold sagde for et øjeblik siden, at der ikke stod noget i skattereformen om det. I den pågældende artikel i Information foreholder journalisten fru Elisabeth Arnold, at jeg har sagt et sted, at det vil være et brud på skattereformen, og da svarer fru Elisabeth Arnold til Information: »Det er rigtigt nok«.

Jeg er ikke spor i tvivl om, hvad fru Elisabeth Arnold inderst inde mener, føler og synes er rigtigt i denne sag, det vil jeg godt understrege. Det, som er problemet i sagen, er, at nogen har banket Det Radikale Venstre så kraftigt oven i hovedet, at de i dag forsvarer synspunkter, de ikke deler. Det får mig til at citere min gruppefælle hr. Risgaard Knudsen, der forleden mente at have konstateret, at det, der var tilbage af Det Radikale Venstres indflydelse i regeringen, var, at det var dem, der fik lov til at slukke lyset, når ministermøderne var slut.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

[Stavad]

Ja, nu skal man jo altid citere korrekt, hr. Lykketoft, og jeg mener, hr. Risgaard Knudsen sagde, at det var, når der var aftenmøde i regeringen.

Men jeg vil godt sige til fru Elisabeth Arnold, at jeg synes, det er en meget mystisk måde at agere på. Fru Elisabeth Arnold har – som hr. Lykketoft har citeret, og hun har ikke imødegået citaterne, sådan har jeg forstået det – bekræftet, at det her er forligsbrud, eller at man i hvert fald ikke kan ændre det uden om Socialdemokratiet sammen med Fremskridtspartiet. Og så forstod jeg nærmest på svaret, at begrundelsen var, at spekulationsmulighederne først og fremmest ligger i, at vi har mindretalsaktionærer, som kan skaffe sig en skattefri gevinst, hvis de sælger efter 3 år. Jeg forstod på fru Elisabeth Arnold, at hun mener, at det er den barriere, der gør, at det ikke er så interessant, fordi man nok får lavet symmetri inden for den 3-års-periode.

Jeg synes, det er lidt mystisk, at man mener, man kan ændre på en lovgivning med nogle andre end dem, man har aftaler med, i forventning eller håb om, at dem, man har aftaler med, nok vil løse problemet, inden det bliver helt akut.

Hvis jeg kender synspunkterne hos Det Radikale Venstre rigtigt, er forventningen jo, at de store omlægninger, der skal laves, skal laves sammen med Socialdemokratiet og ikke sammen med Fremskridtspartiet. Det er efter radikal opfattelse vist nok sådan, at man ikke tror på, at man har taget første skridt i et større projekt sammen med Fremskridtspartiet.

Kan fru Elisabeth Arnold ikke se, at det her altså fører ud i noget, som gør, at dette hus til sidst ikke kan fungere?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu har jeg ikke det pågældende citat, som hr. Lykketoft læste højt her fra talerstolen for et øjeblik siden, men kan sige, at det er rigtigt, at jeg sagde til Information, at det er rigtigt, at hr. Lykketoft havde udtalt sig, som han havde gjort.

Vi har hele tiden været klar over, at selve selskabsskatteprocenten ikke var et led i skattereformen, men i og med at man sænker selskabsskatteprocenten, indfører man jo en yderligere asymmetri i forhold til den asymmetri, der be-

stod i forvejen. Derved skaber man selvfølgelig nogle spændinger, som er større end dem, der var i forvejen, og det har vi hele tiden fra radikal side været klar over var et problem. Det har man fra alle sider været klar over var et problem, men det er ikke et brud på skattereformen.

Til hr. Stavad vil jeg gerne sige, at jeg ikke kan forstå, at en nedsættelse af selskabsskatteprocenten, som har været forhandlet i månedsvis mellem regeringen og Socialdemokratiet, og som endvidere også SF går ind for, skulle være mere odios, fordi den bliver gennemført med et andet parti i folketingssalen.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det ejendommelige i denne sag er jo, at stort set alle Folketingets partier var enige om at nedsætte skatteprocenten, samtidig med at man fjernede en hel række fradrag, og samtidig med at man gjorde noget ved personskatteprocenterne. Der var meget stor forskel mellem de tre planer, men lige netop det, der er nævnt her, var fælles gods hele vejen igennem. Og derfor er det ejendommeligt, at vi nu går hen og nedsætter selskabsskatteprocenten uden at gøre de andre ting, som logisk hører med.

Der er talt meget om sammenhængen mellem personskatteprocent og selskabsskatteprocent, og det er da vigtigt. Men jeg vil da godt føje til: Hvad mener fru Elisabeth Arnold om at fjerne de resterende fradrag, som også må med ifølge regeringens plan? Er det også noget, som fru Elisabeth Arnold håber hurtigt bliver løst? Og hvorfor i alverden løser man det ikke nu? Det er da logisk, når man nu er inde på selskabsskatteområdet.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Der er nogen her i huset, der ikke kan forstå, at der kræves sammenhæng i det, man gør, og der er nogen, der ikke vil forstå, at der kræves sammenhæng i det, vi gør, hvis vi skal løse problemer. Jeg henregner ikke fru Elisabeth Arnold til den første kategori.

Når vi ikke kunne tage fat på erhvervsbeskattningen isoleret – for den diskussion havde vi også under forhandlingerne, fru Elisabeth Arnold – så var det jo netop, fordi der var den

[Stavad]

sammenhæng, at hvis vi skal lave noget fornuftigt, må det ske samtidig for personbeskatning, kapitalafkastbeskatning og selskabs-/virksomhedsbeskatning. Det har Socialdemokratiet forfægtet, og vi har lagt sammenhængende forslag frem om det, og det er altså lidt groft, når vi forsøger at lave et ordentligt og anstændigt stykke arbejde i sammenhæng, at man så piller enkeltelementer ud.

Fru Elisabeth Arnold følte sig presset af situationen til at sige: Jamen Socialdemokratiet har selv foreslået nedsættelse af selskabsskatten. Ja, og vi synes endda ikke, at det løser ret meget, at man sætter den ned til de 40 pct. All right, det er selvfølgelig en tilnærmelse til det internationale niveau, men vi vil stadig væk ligge i den øverste tredjedel, og derfor går det socialdemokratiske forslag også videre, men gør det i sammenhæng med nedsættelse af de andre procenter.

Dette skaber alle forvriddingerne og lukker op for hele butikken af skattespekulation, som det var et hovedformål at lukke for i forbindelse med skattereformen, og det står som det første formål i den aftale, vi indgik med hinanden: at standse skattespekulationen. Det er det, man lukker op for nu, og derfor er der heller ingen tvivl om, at dette ikke bare er et brud på reformens bogstav, men det er først og fremmest et brud på hele grundkonstruktionen. Det ville svare til, at man byggede et hus og bagefter fjernede soklen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Kære hr. Stavad. Man kan ikke i den ene sætning sige, at selskabsskatteprocenten er et enkeltelement, og i næste åndedrag sige, det er grundsoklen for det hele. Det hænger altså ikke sammen.

Jeg vil gerne sige, at når vi ikke fra radikal side eller fra regeringens side eller fra forligspartiernes side har rørt ved personbeskatning, ved fradragene, ved virksomhedsskatteordningerne osv., så er det jo netop, fordi præcis det ville være et brud på skattereformen, og det er selskabsskatteprocenten ikke.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg bliver mere og mere ked af det, for jeg be-

gynder at tro, at fru Elisabeth Arnold ikke vil forstå det. Jeg sagde ikke, at selskabsskatteprocenten og selskabsskatten var grundsoklen i det hele. Jeg sagde, at procenterne var sammenhængende, at de fælles procenter skabte symmetrien, og at det er det, der er grundkonstruktionen i hele skattereformen. Det er jo det, vi brugte så mange kræfter på: at få tingene til at hænge sammen.

Fru Elisabeth Arnold har da ret i, at der kan findes nogle steder, hvor der stadig væk er og var nogle mindre asymmetrier efter skattereformens gennemførelse, men hele øvelsen og alle bestræbelserne gik på at gøre dem mindst mulig. Vi sad med dybe analyser af, om det ville give forvriddinger, eksempelvis at vi lavede 6 pct.-skatten, hvor vi også tog positiv nettokapitalindkomst med, men vi nåede frem til, at det ikke ville give nogen særlige forvriddinger.

Og nu har vi efterhånden en ganske lang periode erfaring og har kunnet konstatere, at den symmetri, vi indbyggede i skattereformen, har holdt. Selv om der er beskedne asymmetrier, så er de små i forhold til den del af skattesystemet, som var omfattet af skattereformen. Vi har fået punkteret de spekulative arrangementer, som før var dem, der var hele aksens, som man kørte skattespekulationen omkring.

Og derfor er det symmetrien, der er grundkonstruktionen. Det er den, der er soklen på huset, og ikke noget med, om det er en selskabsskat, man sænker, eller det er en kapitalafkastbeskatning, man sænker. Ligegyldig hvilken af dem man sænker isoleret, så hænger det ikke længere sammen, fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Hvis jeg forstod fru Elisabeth Arnold ret, så sagde hun, at når afskaffelse af nedskrivning på varelager og indicerede afskrivninger ikke sker nu samtidig med nedsættelse af selskabsskatteprocenten, så er det, fordi det ville være et brud på skatteforliget. Det er da vist nok en ny fortolkning, eller også har jeg helt misforstået fru Elisabeth Arnold.

Problemet er jo, og det tror jeg nok alle i denne sal ved, at den faktiske beskatning af selskaber i dette land ikke er specielt høj, den er faktisk en af de laveste i Europa, men den har været sammensat af et meget smalt beskatningsgrundlag og en internationalt set høj procent.

[Rahbæk Møller]

Det var vi alle sammen enige om i sommer og i efteråret var uheldigt, og at det var bedre at gå over til et bedre skattegrundlag og en lavere procent. Og det er den sammenhæng, der nu brydes, når man nedsætter selskabsskatteprocenten og ikke fjerner alle de fiduser, som vi dengang snakkede om.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Nu ved jeg, det nærmer sig den sidste chance, fru Elisabeth Arnold har i denne omgang for at svare, men jeg har egentlig to spørgsmål, jeg godt vil rette til hende.

Det ene er meget kort, men måske svært at svare meget kort på: Hvad mener fru Elisabeth Arnold der er tilbage af skattereformaftalen, hvis man gennemfører dette lovforslag? Hvilke forandringer mener fru Elisabeth Arnold at regeringen og Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti ikke kan lave med én stemmes flertal her i Folketinget, hvis de har lyst til det? Jeg mener, fondsbeskatningen var jo også en integreret del af aftalen, ligesom virksomhedsbeskatningen var det. Det vil jeg egentlig godt have fru Elisabeth Arnold til at sige nogle få ord om.

Så vil jeg godt spørge fru Elisabeth Arnold, om det ikke bekymrer hende, at da statsministeren skulle svare på det første brev fra hr. Svend Auken om dette som et problem i forhold til skattereformaftalen og de skattespekulationsmuligheder, man havde stoppet, var statsministerens hovedargument for, at det ikke var noget problem, at man jo havde forbrugsrenteafgiften, og derfor ville de mennesker, der kunne finde på at lave lånefinansierede transaktioner, blive bremsede af den.

Det var langtfra noget dækkende argument, men det var rigtigt i en række situationer. Men også de situationer er ophævet, for siden statsministeren gav det – jeg går ud fra forsøgsvis beroligende – svar til hr. Svend Auken, så solgte den samme statsminister uden varsel forbrugsrenteafgiften til Fremskridtspartiet, og så var alle de gamle spekulationsmuligheder genåbnet, som knyttede sig til en forskel mellem en lav selskabsskatteprocent og en højere procent på andre områder.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Fru Elisabeth Arnold for en kort bemærk-

ning, og så vil jeg godt lægge op til, at ordførerne kan fortsætte i rækken.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg skal også gøre det kort. Jeg kan sige til hr. Lykketoft, at et af de meget vigtige og altafgørende elementer i skattereformen var, at vi fik ændret fradragene til at været fradrag i skat i stedet for fradrag i indkomst. Det består fortsat, og det er fortsat et af de vigtigste skattepolitiske tiltag, der er taget i nyere tid herhjemme.

Hvad statsministerens svar til hr. Svend Auken angår, mener jeg, at hr. Lykketoft må spørge statsministeren om, hvad han har ment med det, ikke mig.

Bente Juncker (CD):

I skatteministerens fremsættelsestale står der, at Centrum-Demokraterne er med i denne finanslovaftale. Det er Centrum-Demokraterne ikke. Men Centrum-Demokraterne er enige med regeringen i, at det er et utroligt positivt signal til omverdenen, at man sætter selskabsskatten ned.

Vi er derimod ikke enige i den måde, man finansierer dette på. Vi har hele tiden under forhandlingerne sagt, at vi ikke mener, det er nødvendigt at finansiere. Godt nok er der nu 800 mio. kr.s forskel i finansieringen, men vi mener, at omkring 1 mia. kr. i forskel havde været mere passende. Vi tror nemlig på, at med det positive signal, som ligger i nedsættelse af selskabsskatten, vil der komme lidt mere gang i virksomhederne, og vi tror på, at det vil give nogen opdrift.

Omkring finansieringen vil jeg sige, at Centrum-Demokraterne tager et forbehold. Vi kan se, at det er investeringsfundsordningerne, der skal holde for. Der kommer en lønsumsafgift, og det er i det hele taget hele den finansielle sektor, som skal ud at konkurrere på det internationale marked, der skal holde for.

Centrum-Demokraterne vil i udvalget se meget nøje på, hvordan virkningerne af disse ting er, men vi tager altså et forbehold på finansieringsdelen.

Kofod-Svendsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti støtter disse to forslag. Vi mener, det er et rigtigt signal, som også den

[Kofod-Svendsen]

sidste ordfører var inde på, at nedsætte selskabsskatteprocenten. Derved nærmer vi os europæisk niveau, men jeg er også enig med hr. Stavad, som nævnte, at vi stadig ligger i den dyreste ende, og i det brede forlig, vi forhåbentlig får i løbet af det kommende år om en skattereform II, mener jeg også vi skal gå videre på dette område.

Jeg mener også, at det bliver nødvendigt at skaffe finansiering af den nedsættelse af selskabsskatteprocenten, og vi tilslutter os det, der ligger i L 86, for at skaffe nogle af de midler, som er nødvendige til nedsættelsen.

Så har der været nogen debat, om man sådan kan tillade sig at nedsætte procenten fra 50 til 40. Hvis min hukommelse ikke svigter mig, så var det i forbindelse med påskepakken, at vi hævdede selskabsskatteprocenten. Og er det ikke også korrekt, at Socialdemokratiet i den sammenhæng undlod at stemme for forhøjelsen?

Så indgik vi 3 måneder senere et skatteforlig, og da indregnede vi provenuet fra forhøjelsen af selskabsskatteprocenten, men det var jo ikke i det forkromede forlig om skattereform, at vi forhøjede selskabsskatteprocenten, den var forhøjet tidligere. Derfor har jeg opfattet det sådan, at selskabsskattesatsen var ude på sidelinjen, ligesom der jo også er nogle ting, der har været helt ude på sidelinjen, formuebeskatningen f.eks., mens derimod de afstande, der er mellem de forskellige sats, når det gælder personbeskatningen, kan man ikke røre.

Men er det ikke sådan, at hvis man nu som et led i finanslovforliget havde, skal vi sige hævet den skattefri bundgrænse, eller hvis man havde fået mulighed for at sænke den laveste skatteprocent, så alle havde fået den samme fordel ud af det, havde det så ikke også været legitimt at gøre det?

Der er ting, som er helt klart forligsstof, men jeg synes også, man må erkende, at selv om man har lavet en skattereform, så er der altså nogle operationsmuligheder. Og dér har jeg ud fra forhistorien opfattet det sådan, at det, der forligger her, ikke er et forligsbrud. Jeg erkender, at her kommer vi ud i fortolkninger, og jeg har også læst den brevveksling, der har fundet sted mellem statsministeren og hr. Svend Auken, men jeg må konstatere som min forståelse – og her kan vi så have forskellig forståelse af en bestemt givenhed – at selskabsskatteprocen-

ten kan vi godt nedsætte, uden at det er et forligsbrud.

Så jeg føler mig altså ikke som en skyldner, der skal bede om syndsforladelse for det, jeg medvirker til her. Jeg mener, det er et godt og rigtigt politisk signal, og jeg mener også, at det er acceptabelt, sådan som hele forløbet blev i forbindelse med skattereformen.

Sluttelig: Vi støtter de fremsatte forslag.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg mener faktisk, tidspunktet havde været til, at hr. Kofod-Svendsen følte sig skyldbetynget. Jeg mener faktisk, at tidspunktet har været inde et stykke tid, det har i hvert fald været inde, siden man besluttede at medvirke til det her aftalebrud.

Det er selvfølgelig rigtigt og ubestrideligt – og det har ingen prøvet at anfægte – at selskabsskatteprocentens forhøjelse skete i april 1989 i forbindelse med påskeindgrebet, og Socialdemokratiet undlod at stemme på det tidspunkt under henvisning til, at vi mente, det skulle ind i en bredere sammenhæng.

Det var et af de synspunkter, vi fik imødekommet under forhandlingerne om en skattereform. Det Radikale Venstre sagde det samme. Derfor var Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre fælles om at sikre sig, at selskabsskatteforhøjelsen blev knyttet sammen med skattereformen, og at provenuet af selskabsskatteforhøjelsen blev anvendt i skattereformen. Og som jeg har sagt det tidligere – jeg ved ikke, om hr. Kofod-Svendsen var til stede på det tidspunkt i debatten – der er ikke og kan ikke være hos nogen af dem, der faktisk deltog i forhandlingerne, nogen som helst tvivl om, at dette var krumtappen: symmetrien mellem de forskellige skattniveauer, personskat på laveste niveau, kapitalafkast, den nye virksomhedsskatteordning og den selskabsbeskatning, som man jo med nogle få modifikationer også bragte fonde og foreninger ind under, og som er meget omhyggeligt beskrevet i aftalen om skattereformen. Der er tre hovedpunkter, der var fundamentet i den aftale, som også vore to partier, hr. Kofod-Svendsen, lavede i 1985, det er symmetrien, det er fradragsbegrænsningen, og det er progressionen, at afstanden mellem trinene skal være henholdsvis 6 og 12 pct.

[Lykketoft]

Derimod er det fuldstændig rigtigt, det er vi enige om, at et hvilket som helst flertal i dette Folketing kan beslutte at forhøje den skattefri bundgrænse eller at sænke den proportionale skat, hvis der ellers er penge til det.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg konstaterer med taknemlighed, at hr. Lykketoft udtrykkelig adskilte tidspunkterne, da vi forhøjede selskabsskatteprocenten, og da vi indgik skatteforliget.

Hvis der nu ikke var blevet indgået noget skatteforlig, så var selskabsskatten alligevel blevet forhøjet. Kunne man så heller ikke have nedsat selskabsskatten? I og med at man uafhængigt af skatteforliget forhøjede satsen, må det også være muligt uafhængigt af skatteforliget et nedsætte den.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Man kunne måske illustrere det med, om det nu også var noget, der var afgørende for forliget og dermed også grundlaget for, om der blev forlig eller ej, ved at stille spørgsmålet: Er der nogen, der ved, hvad det her handler om, der tror på, at der kunne have været indgået en skattereformafale med en selskabsskatteprocent på 40? Det tror jeg ikke nogen vil turde påstå på noget tidspunkt, men hr. Kofod-Svendsen holder sig jo så til noget formelt med, at selskabsskatteprocenten var vedtaget tidligere.

Og derfor vil jeg da godt vende tilbage til aftalen, som også binder hr. Kofod-Svendsen, så at han kan overveje det dér med syndsforladelsen endnu en gang inden søndagsprædikenen. Hvis jeg må citere fra aftalen om skattereforment juni 1985, side 13, under overskriften »Beskatning af selskaber, fonde m.v.«:

»Der indføres en 50 pct.s beskatning af registrerede fonde og foreninger samt realkreditinstitutter m.v. efter følgende retningslinier: ...«

Med det lovforslag, som hr. Kofod-Svendsen i dag har givet tilslutning til, sænker man for registrerede fonde, foreninger samt realkreditinstitutter procenten til 40. Hvis vi skal tage den lille isolerede diskussion, mener hr. Kofod-Svendsen så, at det er i overensstemmelse med den aftale, hans parti også er forpligtet af, nemlig at der indføres en 50 pct.s beskatning?

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Det, som hele tiden har været mit synspunkt, er, at der er nogle ting, der ligger i periferien, og der er nogle ting, der virkelig er centrale, og her bevæger vi os på et område, hvor jeg mener, at der er mulighed for en fleksibilitet. Det erkender jeg at der er nogen der ikke mener, og det må vi så tage til efterretning.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Nu kan det med periferien jo tolkes på mange måder. For det første vil jeg godt spørge hr. Kofod-Svendsen, om han mener, grundkonstruktionen i det, vi lavede, er i periferien. For det andet vil jeg godt spørge; om det, jeg omtalte før, der står meget præcist beskrevet, og som finansierer 4,9 mia. kr. af skattereforens samlede omlægninger, er i periferien.

Jeg synes, det ville være interessant at få at vide af hr. Kofod-Svendsen, om han overhovedet har studeret det her, om han overhovedet har gjort sig den ulejlighed at sætte sig ned og se på, hvad det var for noget, der blev lavet, da skattereforment blev aftalt og gennemført i 1985.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Det er da rigtigt, at der som en konsekvensslutning er nogle fonde og andre, som kom med under den samme procentsats, rigtigt, men så er det naturligt, at de også kommer med i konsekvensslutningen her, hvor det gælder selskabsskatteprocenten.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg vil sige til hr. Kofod-Svendsen, at det ikke kan være rigtigt, alt det, han siger, noget af det må være forkert.

Hvis man ville købe det forkerte argument, hr. Kofod-Svendsen kom med om, at fordi den generelle selskabsskatteforhøjelse var vedtaget i april og ikke senere, da aftalen blev indgået, så var den ikke omfattet, så måtte man modsætningsvis ud fra det, hr. Stavad læste op her, sige: Jamen fonds- og foreningsbeskatningen og realkreditbeskatningen må så være noget for sig. Den må så blive deroppe.

[Lykketoft]

Det vil sige, at hvis hr. Kofod-Svendsen i sit eget univers – bare i sit eget univers, som han har fremstillet det her tidligere i dag – ikke skal bede om syndsforladelse, så skal han lave noget så meningsløst som en særlig skattelovgivning for fonde, foreninger og realkreditinstitutter.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg synes ikke, man skal gå så formalistisk frem, som hr. Lykketoft gør her, for så vil man virkelig drive det ud i det urimelige. Netop når man fastholder det, som hr. Lykketoft anerkendte, nemlig at der var en klar tidsmæssig forskel, så skal man da ikke være urimelig, når det gælder beskatningen, i dette tilfælde af f.eks. kreditforeninger. Så meget sund fornuft troede jeg faktisk hr. Lykketoft var i besiddelse af. Men naturligvis, ønsker man at være formalistisk, kan man jo næsten sige hvad som helst.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. Rahbæk Møller for en kort bemærkning, og så er tiden inde til, at skatteministeren får ordet.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det, vi diskuterer, nemlig hvad skatteforliget indeholder, vedrører jo sådan set ikke mig, men som udenforstående, der jo har fulgt denne sag nøje, kunne det måske være interessant, og jeg har tidligere i dag gjort opmærksom på, at selve forhøjelsen af selskabsskatteprocenten skete før skatteforliget og uden Socialdemokratiets stemmer.

Men til gengæld må jeg give Socialdemokratiet helt ret i, at fondsbeskatningen og beskatningen af realkreditinstitutterne klart var et led i skatteforliget. Det kom på den tid. Det stod i teksten. Der er ingen tvivl mulig.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det emne, der under førstebehandlingen af disse erhvervsskatteforslag har optaget mest tid, har ikke været selve forslagernes indhold, men derimod en diskussion om, hvorvidt fremsættelsen af disse forslag er en krænkelse af skattereformen. Hr. Lykketoft har kaldt det et aftalebrud, at dette lovforslag er fremsat.

Jeg vil allerede her til en start klart afvise, at fremsættelsen af dette selskabsskatteforslag skulle være en overtrædelse af skattereformen. Jeg vil om lidt vende tilbage til hvorfor, men først sige, at de forslag, der er fremsat her, går ud på at tilpasse erhvervsbeskatningen i Danmark til de internationale vilkår dels ved at sænke skatteprocenten fra 50 til 40, dels også ved at udbrede det grundlag, hvoraf skatten beregnes, i overensstemmelse med hvad der gælder i andre lande. Det er baggrunden for, at vi foreslår investeringsfondsordningen afskaffet som delvis finansiering af selskabsskattelettelsen.

Det er også et led i denne tilpasning til stadig mere liberale markeder, at der foreslås en ændret beskatning af forsikringsselskaber og realkreditinstitutioner, således at disse skattemæssigt stilles som andre finansielle institutioner på en sådan måde, at der altså skabes lige skattemæssige vilkår og dermed mere lige konkurrencevilkår på et stadig mere frit kapitalmarked, end tilfældet er i dag.

Endelig er der til delvis finansiering af selskabsskattelettelsen også foreslået en lønsumsafgift på finansielle virksomheder.

Det var egentlig meget interessant at høre hr. Lykketoft tale om Danmark eller København som finansielt centrum. Det er bestemt ikke uinteressante tanker, navnlig fra den kant, men lad mig minde om her, at denne indførelse af en særlig lønsumsafgift på finansielle virksomheder sammenholdt med en lavere selskabsskat af finansielle virksomheder, altså f.eks. banker og sparekasser, jo i virkeligheden netop fører disse virksomheder tættere på de vilkår, der gælder for udenlandske konkurrenter.

For hvad er det, der gælder for udenlandske banker? Ja, der gælder jo netop, at de typisk har en lavere selskabsskatteprocent end den, vi har i Danmark, men til gengæld har de højere arbejdsgiverafgifter. Det er lige præcis den kombination, vi nu indfører: lavere selskabsskat og så et højere socialt bidrag, som denne lønsumsafgift jo i virkeligheden er.

Lad mig i denne forbindelse også minde om, at nettolettelsen for banker og sparekasser vil blive på 600 mio. kr. Så der er i hvert fald ingen som helst tvivl om, at forslaget samlet medfører en konkurrenceevneforbedring for de danske banker og sparekasser.

[Skatteministeren]

Så har der været denne meget ivrige diskussion om forslaget til forbindelse til skattereformen, og som nævnt før har hr. Lykketoft påstået, at der skulle være tale om et brud på skatteforaftalen fra 1985.

Regeringen må klart afvise den påstand. Som det allerede flere gange er blevet ført frem, blev forhøjelsen af selskabsskattesatsen i 1985 gennemført helt uafhængigt af skattereformforhandlingerne, og uden at Socialdemokratiet stemte for forhøjelsen. Forhøjelsen af selskabsskatten i 1985 fra 40 pct. til 50 pct. er da heller ikke nævnt i forligsteksten, men blot indeholdt i en linje i en tabel om de samlede endelige provenuvirkninger af skattereformen.

Der udspandt sig mellem hr. Lykketoft og hr. Kofod-Svendssen en særlig diskussion, om fonds- og foreningsbeskatningen dog ikke kunne siges at være en integreret del af skattereformen. Det kan jeg bekræfte: hr. Lykketoft har ret i, at selve dette at indføre – som det skete med skattereformen – beskatning af fonde og foreninger m.v. er en del af skattereformen. Men at skatteprocenten for fonde og foreninger osv. blev fastsat til 50, var alene en systemmæssig konsekvens af, at der i forvejen var fastsat en selskabsskatteprocenten i forvejen var fastsat til 50.

Det kan jeg også underbygge ved at henvise til de bemærkninger, der ledsagede lovforslaget om fondsbeskatningen, for i disse bemærkninger til fondsbeskatningslovsforslaget blev der nemlig henvist som begrundelse for en beskatningsprocent på 50 til selskabsskatteprocenten. Det forhold, at denne nye beskatning blev fastsat til 50, er altså alene en systemmæssig konsekvens af, at der i forvejen var fastsat en selskabsskat på 50 helt uafhængigt af skattereformen.

Hr. Lykketoft har også sagt, at denne reduktion af selskabsskatten fra 50 til 40 bryder med de, skal vi kalde det parallellitetsbetragtninger, der lå bag skattereformen.

Også det må jeg afvise. Allerede fra skattereformens start var der ikke fuldstændig parallellitet og symmetri, som det hedder, mellem skattesatserne. Jeg skal gerne medgive – og det ved hr. Lykketoft også er mit grundsynspunkt – at det er en fordel, at der er symmetri i beskatningen af selskaber og kapitalindkomst, men selv ved indgåelsen af skattereformforliget i 1985 blev den målsætning af forskellige andre hensyn ikke ført ud konsekvent i sin yderste konsekvens.

De nuværende skatteregler indebærer et spænd mellem en selskabsskattesats på 50 pct. og en skattesats for kapitalindkomst på 57-58 pct. Allerede her har vi altså et spænd i gennemsnitssatserne. Men det er jo kun i gennemsnit, for på grund af variationerne i de kommunale skatteprocenter kan kapitalindkomstbeskatningen variere typisk mellem 45 og 60 pct. Og så er der jo endelig nogle skatteydere, som stadig er under skattereformens overgangsordning, og som har kapitalindkomstbeskatning helt op til 68 pct.

Der er altså stribevis af eksempler på, at med skattereformen er der ikke indbygget konsekvent parallellitet og symmetri.

Jeg gentager, at jeg selv sagt også som hr. Lykketoft er af den opfattelse, at det klart er en fordel, at der er det mindst mulige spænd imellem de forskellige skattesatser. Men der er faktisk mulighed for at leve udmærket med et lille spænd imellem skattesatserne; f.eks. er der jo ret store faste omkostninger knyttet til at lave skattetænkning omkring forskelle i skattesatser, og disse omkostninger betyder altså, at kapitalindkomst- og selskabsskattesatserne godt kan være moderat afvigende, uden at det fører til betydelig spekulation.

Socialdemokratiet ved hr. Lykketoft har så anført forskellige konkrete eksempler på, at det at sænke selskabsskatten til 40 vil krænke ånden i skattereformen – for jeg tror, de fleste vist må medgive, at det i hvert fald ikke er bogstaven, der krænkes. Men Socialdemokratiet har så snarere kørt på: jamen så er det ånden i skattereformen, der bliver krænket. Også det må jeg afvise.

Det første eksempel, Socialdemokratiet drog frem, var eksemplet med akkumulerende investeringsforeninger, og eksemplet gik i al sin enkelhed ud på, at nu kunne der laves spekulation ved, at man optog et lån, hvor fradragsværdien kunne være op til 58 pct., og så kunne man placere pengene i akkumulerende investeringsforeninger, der kun blev beskattet med 40 pct., sagde Socialdemokratiet. Men det sagde Socialdemokratiet, før regeringens lovforslag blev fremsat, og dette lovforslag indeholder som bekendt ikke en sænkning af selskabsskatten fra 50 til 40. Her forbliver selskabsskattesatsen på 50.

Så siger hr. Lykketoft, at det er noget, regeringen er kommet i tanker om i sidste øjeblik.

[Skatteministeren]

Det må jeg klart dementere. Det har faktisk lige fra starten af været hensigten netop af den grund, at vi selvfølgelig ikke ville åbne for en sådan skattetænkning, som ville opstå ved at lave et for stort spænd mellem kapitalafkastskattesatsen og så skattesatsen for akkumulerende investeringsforeninger.

Efter at det så er blevet klart for Socialdemokratiet, har hr. Lykketoft fundet et andet eksempel. Hr. Lykketoft nævner konkret muligheden for, at en person låner et stort millionbeløb og derefter danner et finansielt selskab til at spare op i obligationer. Så kunne man altså låne og få en fradragsværdi af renteudgifterne på mellem 52 og 58 pct. og så lægge pengene ind i nogle værdipapirer i sådan et selskab, der kun skulle beskattes med 40 pct.

Den konstruktion er ikke i praksis tænkelig. For det første udhules gevinsten af de omkostninger ved at lave den slags transaktioner, som jeg før var inde på. For det andet kræver modellen, at mindst fem skatteydere uden nært slægtskab finder sammen, for i modsat fald vil de blive beskattet som hovedaktionærer, og så er gevinsterne ved det her i hvert fald væk. Endvidere skal deltagerne være enige om placeringspolitik osv., og aktionærerne skal have en endda overordentlig langsigtet investeringsprofil, idet likvidation af selskabet inden for 3 år udløser normal beskatning.

Se, det er altså meget, meget teoretisk og ikke i praksis tænkeligt, at den slags konstruktioner, som hr. Lykketoft har stillet op, overhovedet ville blive bragt i anvendelse. Så hverken i bogstav eller ånd er der altså nogen krænkelser af skattereformen ved sænkning af selskabs-skatten fra 50 til 40.

Dernæst må jeg jo sige, at regeringen og aftalpartierne med denne erhvervspakke har lagt hovedvægten på, at det altså er nødvendigt at lave en tilpasning af den danske erhvervsbeskatning til beskatningen i andre industrilande og især i EF-landene, og dette akutte behov for tilpasning overskygger klart de eventuelle ulemper, som en lidt større asymmetri i skattesatserne måtte medføre.

Samtidig har det hele tiden været og er jo også fortsat regeringens hensigt, at der i de kommende år skal ske en parallel tilpasning af forskellige skattesatser nedad. Det er jo i øvrigt også Socialdemokratiets erklærede målsætning, sådan som det er kommet til udtryk i pla-

nen »Gang i 90'erne«. Så der er i og for sig ingen uenighed om, hvilken retning udviklingen skal tage i de kommende år, og på den baggrund burde vi jo nok ikke her stå og tale os fra hinanden, men snarere være enige om, at det altså er vigtigt at få taget dette første skridt i retning af en tilpasning.

Regeringen havde selvfølgelig gerne set en større samlet løsning – det var derfor, regeringen i sin tid lagde den økonomiske plan frem og forhandlede med Socialdemokratiet i 5 måneder – men af grunde, som nu efterhånden er blevet endevendt så mange gange, lykkedes det jo altså ikke at nå til enighed.

Men det fjerner jo ikke det udefra kommende behov for at foretage en tilpasning af erhvervsbeskatningen, og det er altså det, regeringen sammen med de partier, der står bag finanslovaftalen, nu tager hul på. Og det betyder, at dansk erhvervsliv nu kan disponere i tillid til, at to meget vigtige brikker i den økonomiske politik er lagt på plads.

Med finanslovaftalen er udgiftspolitikken bragt på plads, og erhvervslivet ved nu også, under hvilke skattevilkår der kan disponeres, og det giver dansk erhvervsliv alle tiders chance for at udnytte de begyndende bedre konjunkturer, som vi kan ane.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Ministeren angav som et formål med disse love, at vores selskabsskattestruktur skulle tilnærmes en procentsats og en fradragsstruktur, der ligner andre landes. Det er en målsætning, som vi fra SF's side er meget enige i og egentlig troede vi alle sammen var enige i, men det er bare ikke det, der ligger i de forslag, der ligger på bordet.

Da nu ministeren endnu en gang hævder det, vil jeg godt spørge ministeren: I hvilke europæiske lande har man en nedskrivning på varelagere, indekserede afskrivninger og udlandslempe – for nu blot at nævne tre af de mest bizarre af de særlige fradragsregler, vi har her i landet?

Lykketoft (S):

Jeg husker, at jeg tidligere på dagen i en anden sammenhæng sagde, at skatteministeren var en klog mand. Det vil jeg nok godt justere lidt på. Skatteministeren er en meget vidende

[Lykketoft]

mand. Han er en udmærket debattør. Men jeg ved ikke, om det er klogt, hr. skatteminister, om det er virkelig klogskab i den grad at vride argumenterne med så megen spidsfindighed, så megen udenomssnak og så megen snakken væk fra realiteterne, som vi var udsat for her.

Jeg synes ikke, det er klogt, fordi det, det i virkeligheden handler om, er, hvor meget tillid vi andre kan have til folk, som er så dygtige til at forklare sig væk fra aftaler, de har indgået med os tidligere. Det er det, det handler om.

Jeg har ikke sagt, at regeringen ikke kan fremsætte dette forslag uden at være enig med Socialdemokratiet, men det, jeg gerne vil sige, er, at jeg er nødt til at fastholde, at man ikke uden at lave aftalebrud kan vedtage dette forslag imod Socialdemokratiets råd. Og vi råder til, at det ikke bliver vedtaget, at det bliver udsat, at det bliver behandlet i den større sammenhæng, hvor det hører hjemme.

Vi gør det med den begrundelse, at uanset at forhøjelsen af procenten skete forud for skatte-reformaftalen, så blev det på De Radikale Venstres og Socialdemokratiets udtrykkelige krav en del af aftalen, og provenuet blev anvendt i aftalen.

Det argument, skatteministeren fremførte vedrørende fonds- og foreningsbeskatning og realkreditbeskatning, er i virkeligheden et argument for det, jeg står og siger her: den udtrykkelige sammenkædning i bemærkningerne til det lovforslag med selskabsskatteprocenten på 50. Og den aftaletekst, vi har på det her område, understreger det også.

Man kan ikke ensidigt sænke selskabsskatteprocenten. Vi må meget indtrængende gentage vores henstilling om, at man lader være med at gøre det, at man udskyder dette lovforslag, at man tager det i sammenhæng. Og vi er nødt til at sige, at hvis man ikke lytter til den henstilling, så har det den ganske bestemte virkning, at vores tillid til de mennesker, vi tidligere har forhandlet med, er tilsvarende reduceret.

Jeg kan ikke komme til andet resultat. Jeg mener, at det er en meget alvorlig bortforklaring, skatteministeren begiver sig ud i her i dag. Jeg vil vove den påstand, at ingen af de mennesker, der deltog i de forhandlinger, vil være det mindste i tvivl om, at min fortolkning er rigtig, i deres sinds inderste ikke det mindste i tvivl. Det kan ikke være tilfældet. Jeg kan ikke huske så meget galt.

Så vil jeg godt sige til skatteministeren til sidst, når han kommer og siger om det dér dårlig samvittighed-forslag med de akkumulerende investeringsforeninger, at det har man sandelig tænkt sig hele tiden skulle ind og sådan noget: Det var da mærkeligt, at statsministeren så ikke henviste til det i sit svar til hr. Svend Auken den 30. oktober. Det var da mærkeligt.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg stillede et spørgsmål tidligere, som jeg ikke mener skatteministeren fik svaret på: Mener skatteministeren, at det på nogen måde, sådan som vi nu førte skattereformforhandlingerne og gennemførte lovgivningen, kunne tænkes, at man i 1985 havde aftalt en skattereform med den konstruktion, der ligger, og med en selskabsskatteprocent på 40?

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Først en enkelt bemærkning til hr. Rahbæk Møller. Jeg kan bekræfte, at i andre europæiske lande – i hvert i en række andre europæiske lande – er skattegrundlaget, det grundlag, hvor på selskabsskatterne udskrives, bredere end i Danmark. Det var faktisk lige præcis det samme, regeringen havde lagt frem i sin store økonomiske plan, hvor det indgik i en mere omfattende øvelse også på erhvervsskatteområdet. Her taler vi om en begrænset øvelse, og derfor tager regeringen også mere begrænset fat på det at begrænse henlæggelses- og afskrivningsmuligheder.

Så der er altså den sammenhæng i det, som sikrer, at også fremstillingsvirksomhed får en virkelig konkurrenceevneforbedring med den erhvervspakke, som ligger på bordet her.

Så vil jeg gerne sige til hr. Lykketoft, at jeg faktisk er bedrøvet over, at hr. Lykketoft har opfattet det sådan, at jeg har gjort mig umage med at forsøge at bortforklare sammenhænge over til skattereforment. Når jeg gjorde så meget ud af at svare hr. Lykketoft, så var det faktisk ikke i et forsøg på at være spidsfindig eller bruge prokuratorkneb. Det var faktisk et forsøg på meget sagligt at fremlægge samtlige de overvejelser, som regeringen har været inde i for at kunne være sikre på, at vi ikke hermed krænker en skattereform. Regeringen lægger nemlig overordentlig meget vægt på, at der kan herske tillid til indgåede aftaler. Og hvis rege-

[Skatteministeren]

ringen havde været det mindste i tvivl om, hvorvidt der her var tale om en krænkelse af skattereformen, ville vi selvsagt ikke have fremsat forslaget. Vi har været en række ting igennem og har faktisk overvejet det meget nøje, og det var blot det, jeg på en meget saglig måde ville forsøge at lægge frem for hr. Lykketoft.

Når statsministeren i sit brev til hr. Svend Auken af 30. oktober ikke rigtig var inde på denne vinkel, var det såmænd blot, fordi der blev benyttet et andet argument, som man også kunne benytte, nemlig at de transaktioner, som hr. Lykketoft på det tidspunkt havde ført frem som mulige, ikke var tænkelige på grund af renteaftægten. I mellemtiden er den jo med stærk opslutning fra Socialdemokratiet på vej væk, og så er der en anden situation for så vidt angår fradragsværdierne. Så er det mere aktuelt at pege på beskatningsprocenten i investeringsforønelser. Det er der såmænd ikke noget hverken uldent eller mystisk i.

Jeg må altså fastholde, at det forslag, som regeringen her har fremsat, ikke er en krænkelse af skattereformen.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg forstod ikke helt ministerens svar til mig, for hvis jeg erindrer regeringens plan ret, så indeholdt den på selskabsskatteområdet kun en udlugning af fradrag og en sænkning af procenten.

Da nu ministeren siger, at regeringen stadig væk er tilhænger af, at en fortsat udlugning af fradragene skal være led i en større helhed, må jeg spørge: Hvilke andre lempelser af selskabsskattebeskatningen foreslår regeringen som betaling for en yderligere udlugning i fradragsjungen?

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg vil ikke fortsætte udvekslingen af argumenter. Det mener jeg faktisk ikke engang er nødvendigt. Hr. Stavad stillede et spørgsmål, som skatteministeren åbenbart ikke ville svare på. Men spørgsmålet kan jo besvares meget, meget enkelt. Man havde ikke lavet en skattereform, uden at selskabsskatten havde været 50 pct.

Derfor er der selvfølgelig den sammenhæng, vi har talt om, og jeg giver ikke spor for regeringens interne, ja, lad os bare kalde det prokuratorkneb med at prøve at overbevise sig selv om, at man godt kunne lave et aftalebrud og lade være med at kalde det sådan.

Jeg kan i hvert fald sige for mit eget vedkommende, at jeg ville ikke som skatteminister vove at have en stor og omfattende aftale med Folketingets største parti og stå heroppe og sige, at jeg gerne vil fastholde andre elementer af den, og så fremture med, at der ikke var tale om noget forligsbrud, selv om den aftalepartner, jeg havde, sagde: Jo, det mener vi ganske udtrykkeligt der er.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven. (Ophævelse af fradragsret for bidrag til realkreditadministration m.v. og for udgifter til formueadministration).

Af skatteministeren (Fogh Ramussen).
(Fremsat 6/12 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Lovforslaget omfatter en fjernelse af adgangen til at fradrage udgifter til reserve- og administrationsfondsbidrag i forbindelse med realkreditloven. Herudover fjernes fradragsretten for boksleje, depotgebyrer, udskriftgebyrer og alle de andre gebyrer, pengeinstitutterne kan